

Onderlegger
Kadernota
Integrale Veiligheid
2015-2018

Veiligheidsanalyse

Inhoudsopgave

1.	Veiligheidsanalyse gemeente Haren	3
1.1	Veilige woon- en leefomgeving	4
	Thema Sociale kwaliteit	4
	Thema Fysieke kwaliteit	5
	Thema Objectieve veiligheid	7
	Thema Subjectieve veiligheid	11
1.2	Bedrijvigheid en veiligheid	12
	Thema Veilig winkelgebied	13
	Thema Veilige bedrijventerreinen	14
	Thema Veilig uitgaan	14
	Thema Veilige evenementen & toerisme	15
1.3	Jeugd en veiligheid	16
	Thema Jeugdoverlast	16
	Thema Jeugdcriminaliteit	17
	Thema Jeugd, alcohol en drugs	19
1.4	Fysieke veiligheid	21
	Thema Verkeersveiligheid	21
	Thema Brandveiligheid	22
	Thema Externe veiligheid & Rampenbestrijding en crisisbeheersing	22
1.5	Integriteit en veiligheid	24
	Thema Polarisatie en radicalisering	24
	Thema Georganiseerde criminaliteit	25
	Thema Veilige publieke taak	26
	Thema Informatieveiligheid en ambtelijke bestuurlijke integriteit	26

1. Veiligheidsanalyse gemeente Haren

De veiligheidsanalyse onderscheidt in totaal vijf veiligheidsvelden, die met elkaar het integrale veiligheidsterrein van gemeenten vormen. Het gaat om de volgende veiligheidsvelden: (1) Veilige woon- en leefomgeving; (2) Bedrijvigheid en veiligheid; (3) Jeugd en veiligheid; (4) Fysieke veiligheid; (5) Integriteit en veiligheid. Binnen deze veiligheidsvelden worden *veiligheidsthema's* onderscheiden. De veiligheidsthema's zijn als volgt onderverdeeld:

Veiligheidsveld	Veiligheidsthema's
1: Veilige woon- en leefomgeving	1.1: Sociale kwaliteit (o.m. woonoverlast, overlast zwervers en verslaafden)
	1.2: Fysieke kwaliteit (o.m. vernieling, graffiti, zwerfvuil)
	1.3: Objectieve veiligheid/veelvoorkomende criminaliteit (o.m. woninginbraak, fietsdiefstal, geweldsdelicten)
	1.4: Subjectieve veiligheid/veiligheidsgevoel
2: Bedrijvigheid en veiligheid	2.1: Veilig winkelgebied
	2.2: Veilige bedrijventerreinen
	2.3: Veilig uitgaan
	2.4: Veilige evenementen
	2.5: Veilig toerisme
3: Jeugd en veiligheid	3.1: Overlastgevende jeugd
	3.2: Criminele jeugd/individuele probleemjongeren
	3.3: Jeugd, alcohol en drugs
4: Fysieke veiligheid	4.1: Verkeersveiligheid
	4.2: Brandveiligheid
	4.3: Externe veiligheid
	4.4: Voorbereiding op rampenbestrijding
5: Integriteit en veiligheid	5.1: Polarisatie en radicalisering
	5.2: Veilige publieke taakuitoefening
	5.3: Georganiseerde criminaliteit
	5.4: Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

In deze veiligheidsanalyse wordt per thema beschreven hoe de cijfers eruit zien, wat de hoofdlijn en trends zijn en wat de accenten in de huidige aanpak zijn. Waar mogelijk zijn verschillende jaren met elkaar vergeleken. Helaas is dit bij de veiligheidsmonitor vaak niet mogelijk, omdat in 2012 de vraagstellingen zijn veranderd, waardoor vergelijking niet mogelijk is. In die gevallen zijn de cijfers

niet afgezet met de voorgaande jaren. Om de cijfers toch in perspectief te kunnen plaatsen zijn deze cijfers vergeleken met de cijfers van Noord-Nederland.

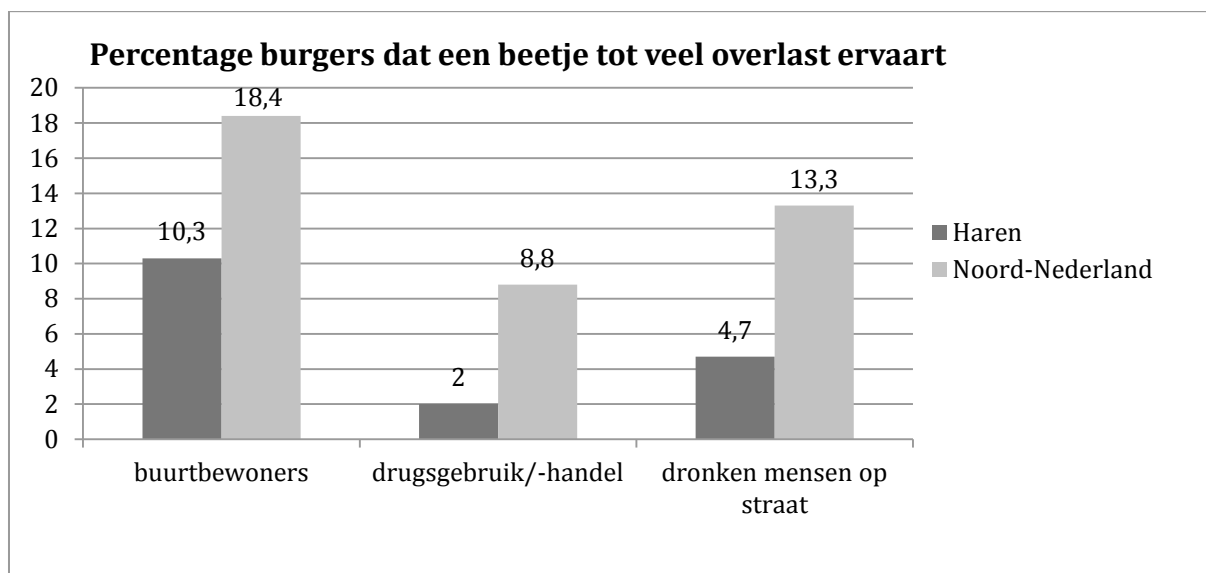
1.1 Veilige woon- en leefomgeving

Thema Sociale kwaliteit

De sociale kwaliteit van een buurt wordt mede bepaald door de betrokkenheid tussen buurtbewoners onderling (sociale cohesie) en de overlast die in de buurt wordt ervaren.

Cijfers

Indicator	Bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Indicator sociale overlast	veiligheidsmonitor	1		0,8		
Schaalscore sociale cohesie	Veiligheidsmonitor	6,4		6,4		6,5
Incidenten drugsoverlast	Politie/BVH	2	3	7	6	19
Incidenten drugshandel	Politie/BVH		2	4	7	10
Incidenten woonoverlast	Politie/BVH	77	60	81	86	105
Incidenten overlast gestoord/overspannen persoon	Politie/BVH	36	37	33	35	49

Hoofdlijn problematiek

De schaalscore voor sociale cohesie ligt met een 6,5 even hoog als het cijfer voor sociale cohesie in de rest van Noord-Nederland. De indicator voor wat betreft sociale overlast is een samenvoeging van de ervaren overlast van groepen jongeren, drank- en drugsgebruik en mensen die op straat lastig worden gevallen. Hoe lager de score, hoe minder overlast er wordt ondervonden. De indicator is 0,8. Dit is relatief laag, de rest van de provincie scoort een 1,6.

Het aantal incidenten woonoverlast is in 2013 toegenomen. Dit is voor een groot deel toe te schrijven aan enkele adressen die al jarenlang voortdurend betrokken zijn bij onderlinge ruzies of andere problemen. Ook het aantal incidenten drugsoverlast is de laatste jaren gestegen. Vergeleken met Noord-Nederland ervaren Harenaren echter weinig overlast van drugshandel of -gebruik (2% ten opzichte van 8,8%). Wat betreft alcoholgebruik wordt er meer overlast ervaren. In Haren ervaart 4,7% van de inwoners overlast van dronken mensen op straat, dit ligt alsnog een stuk lager dan het gemiddelde in Noord-Nederland (13,3%). In Haren bestaat het overgrote deel van de sociale overlast uit woonoverlast en burengerucht. Het percentage Harenaren dat een beetje – veel overlast ervaart van buurtbewoners ligt op 10,3%, dit is lager dan het percentage in Noord-Nederland (18,4%). In de cijfers van de politie is af te lezen dat het aantal incidenten van woonoverlast en overlast van overspannen persoon is toegenomen, een aantal adressen is voortdurend betrokken bij onderlinge ruzies of andere problemen.

Huidige aanpak

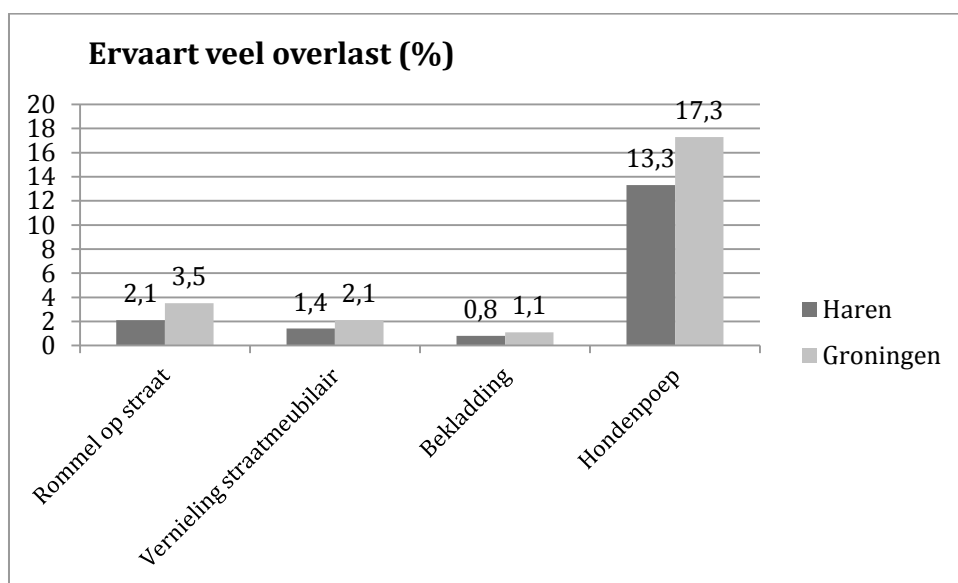
Woonoverlast meldingen komen vaak bij de politie binnen. Afhankelijk van de situatie wordt er een interventie gekozen. Zo wordt waar nodig Buurtbemiddeling ingeschakeld. Echter, het komt voor dat de problematiek te complex is voor buurtbemiddeling. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van GGZ problematiek. In deze gevallen wordt gekeken naar een andere passende interventie. Indien nodig wordt dan een andere aanpak gekozen. Door de veranderingen in het sociaal domein werkt de gemeente nu met zogenaamde wijkteams. Het wijkteam bespreekt met alle betrokken partners de casus en probeert zo een oplossing te vinden.

Thema Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit van een buurt, wijk, kern heeft betrekking op fysieke kenmerken van de woonomgeving: in het bijzonder de inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte. Het gaat bij dit thema om de vraag: hoe staat de openbare ruimte erbij? Hoe prettig is het wonen in de buurt gegeven die fysieke kwaliteit? Aspecten zijn dan onderhoud van groen, aanpak zwerfvuil, verlichting van achterpaden e.d.. Inbreuk op de fysieke kwaliteit maken onder meer vernielingen, graffiti, zwerfvuil en andere tekenen van verloedering.

Cijfers

indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Incidenten vernieling	Politie/BVH	307	170	129	306	102
Rapportcijfer woonomgeving	veiligheidsmonitor	7,8		7,9		
Schaalscore fysieke verloedering	veiligheidsmonitor	3,1		2,5		

Hoofdlijn problematiek

Over het algemeen beoordelen de inwoners van Haren de woonomgeving goed. Gemiddeld gaf de inwoner van Haren de woonomgeving in 2011 een 7,9. Dit is hoger dan het provinciaal gemiddelde (7,2) en het landelijk gemiddelde (7,4). De score op fysieke verloedering is gedaald van 3,1 naar 2,5. Dit betekent dat de inwoners van Haren minder fysieke verloedering ervaren. Ook hier scoort Haren beter dan het provinciale en landelijke gemiddeld (respectievelijk 3,1 en 3,3). Inwoners van Haren ondervinden over het algemeen minder overlast van buurtproblemen dan de overige inwoners van Noord-Nederland. In de afgelopen jaren is een duidelijke daling te zien van het aantal vernielingen. De daling zet vanaf 2009 in. In 2012 is er een forse stijging in het aantal vernielingen, deze is grotendeels toe te schrijven aan Project X (gebiedsscan 2012). Na 2012 zet de verdere daling van het aantal vernielingen door.

Huidige aanpak

De daling van het aantal vernielingen is volgens de politie grotendeels toe te schrijven aan het succes van de integrale aanpak van de jeugdproblematiek (wordt uitgebreider besproken in hoofdstuk 3.3).

Als het gaat om hondenpoep hebben de hondeneigenaren de plicht om uitwerpselen op te ruimen, zodat medebewoners hier geen last van hebben. Het handhaven op het opruimen van hondenpoep is lastig, omdat er op heterdaad betrappt moet worden.

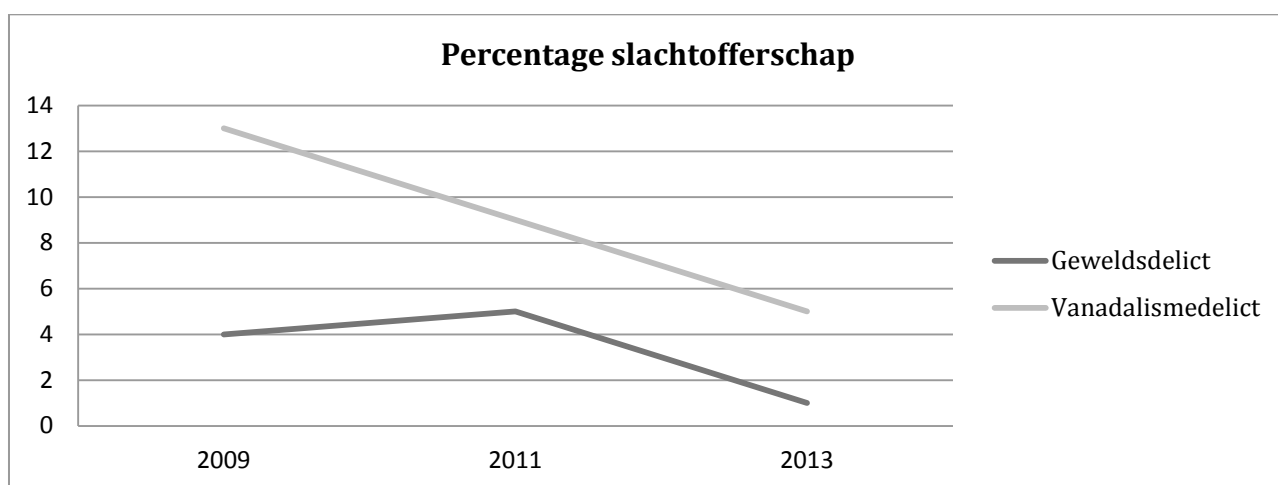
Thema Objectieve veiligheid

Bij dit thema gaat om de diverse, veelvoorkomende vormen van criminaliteit in de buurt, wijk, gemeente. Voor het overzicht is gekozen om dit thema onder te verdelen in geweldsdelicten en vermogensdelicten.

Geweldsdelicten

Cijfers

indicator	bron	Jaar			
		2010	2011	2012	2013
Incidenten huiselijk geweld	Politie/BVH		36	40	48
Huisverboden	Gemeente	2	2	1	2
Incidenten mishandeling	Politie / BVH	40	27	91	30
Incidenten bedreiging	Politie/ BVH	27	35	34	40
Incidenten ruzie/vechtpartij	Politie / BVH	43	49	57	42
Incidenten zeden (geweld)	Politie / BVH	20	46	18	21

Hoofdlijn problematiek

Grofweg zijn twee vormen van geweld te onderscheiden: straatgeweld (in het publieke domein) en geweld achter de voordeur. In de gemeente Haren waren in 2013 64 geweldsdelicten, daaronder vielen 48 gevallen onder huiselijk geweld. Het aantal geweldsdelicten is redelijk stabiel geweest de afgelopen jaren, met als uitzondering 2012. Deze uitschieter is voor een zeer groot deel te herleiden tot Project X. De meeste mishandelingen vinden plaats binnen de relationele en/of huiselijke sfeer. Geweld in de uitgaansgebieden van Haren komt slechts incidenteel voor. De cijfers van slachtofferschap van gewelds- en vandalismedelicten zijn sterk verminderd. Vergeleken met de rest van Noord-Nederland zijn Harenaren minder vaak slachtoffer van geweld (1,3% ten opzichte van 2,4%). In vandalisme is geen verschil te zien met Noord-Nederland.

Huidige aanpak

De insteek bij huiselijk geweld is dat echte strafbare feiten worden opgepakt, maar dat er in de preventieve sfeer al actie wordt ondernomen. Concreet betekent dit dat door bemiddeling of hulpverlening zaken kunnen worden opgelost. In enkele gevallen van huiselijk geweld wordt niet tot vervolging overgegaan omdat het gaat om een één op één zaak. Wel wordt in deze gevallen het gehele traject gevolgd ten einde de hulpverlening voor beide partijen op gang te krijgen. Het slachtoffer wordt altijd bewogen tot het doen van aangifte. De halvering in 2012 van het aantal zedenmisdrijven komt mogelijk door de nauwe samenwerking tussen de politie en het Meerschapp, die met de inzet van BOA's extra rondom het Paterswoldsemeer, De Appèlbergen en het Quintusbos is gaan surveilleren.

Vermogensdelicten

Cijfers

indicator	bron	Jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Woningcriminaliteit (inbraak / diefstal schuur of woning)	Politie/BVH	44	55	82	94	128
Overige vermogensdelicten	Politie BVH	141	114	153	140	136
Slachtofferschap vermogensdelicten, afgelopen 12 maand	Integrale veiligheidsmonitor	8		10		12
Incidenten brom-, snor- en fietsdiefstal	Politie/BVH	117	134	94	137	121
Incidenten auto-inbraak	Politie/BVH	25	46	33	29	62

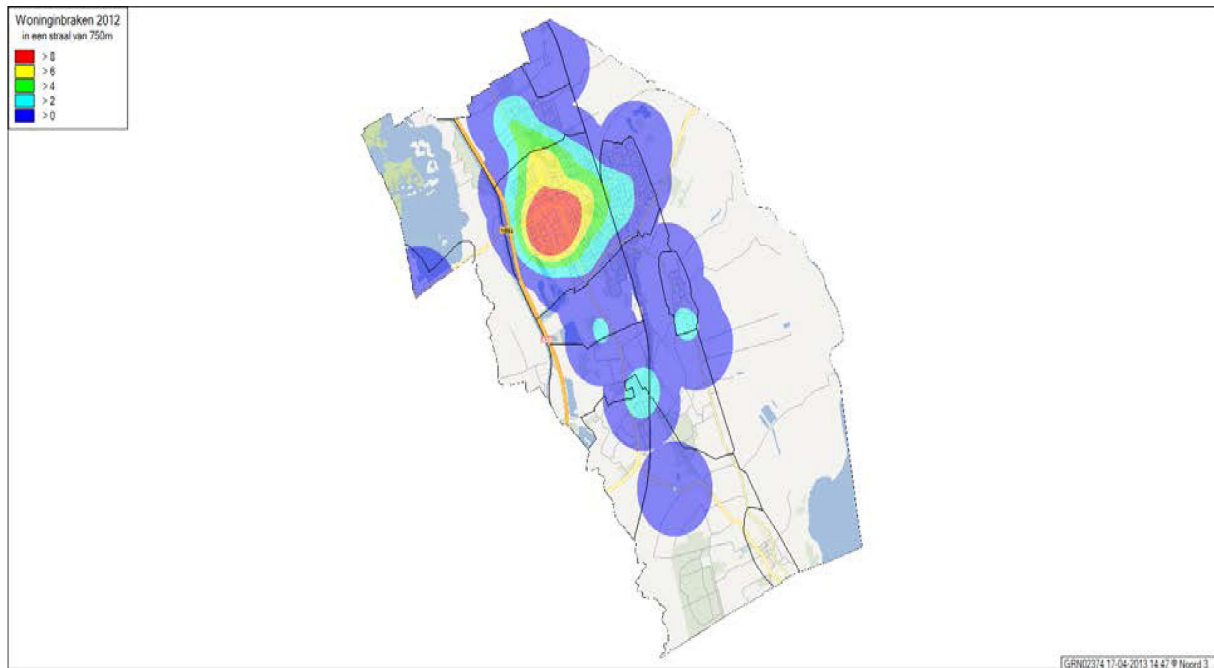
Incidenten diefstal van motorvoertuigen	Politie/BVH	4	3	2	8	6
Indicator overlast van vermogensdelicten	Veiligheidsmonitor	1,5		1,5		

Hoofdljn problematiek

De vermogensdelicten in Haren zijn de afgelopen 5 jaar sterk gestegen. Het meest opvallend is de stijging in 2013 in het aantal woning- en autoinbraken. In vergelijking met 2012 is het aantal auto-inbraken in 2013 verdubbeld en zijn de woninginbraken met ruim 50% gestegen. De cijfers van de veiligheidsmonitor ondersteunen het beeld van de politie. In de veiligheidsmonitor is het percentage respondenten dat aangeeft slachtoffer te zijn geweest van vermogensdelicten gestegen van 8 naar 12%. De woninginbraken vinden verspreid door de hele gemeente Haren plaats, met name omgeving Meerweg, Botanicuslaan, Spinozalaan en Rijksstraatweg. De stijging is voor een deel toe te schrijven aan veel- en meerplegers. Ook worden regelmatig verdachten aangetroffen uit andere delen van het land. In 2013 is een inbrekersgroep uit het westen van Groningen aangehouden die ook in Haren diverse inbraken heeft gepleegd.

Binnen de gemeente Haren wonen relatief veel ouderen. Het is algemeen bekend dat ouderen regelmatig slachtoffer worden van zakkenrollers, voornamelijk bij pinautomaten en in winkels. Senioren in woonzorgcentra en in de wijken zijn ook kwetsbaar gebleken voor diefstallen middels de zogenaamde “babbeltruc”.

Daarnaast heeft de gemeente ook last van fietsdiefstallen. Het aantal fietsdiefstallen ligt echter niet hoger dan de rest van Noord-Nederland. De meeste fietsdiefstallen vinden plaats op of nabij het station en het transferium. Fietsen die niet vaststaan aan beugel/paal worden vaak met meerdere tegelijk ingeladen in een busje.

Figuur 1 woninginbraken 2012

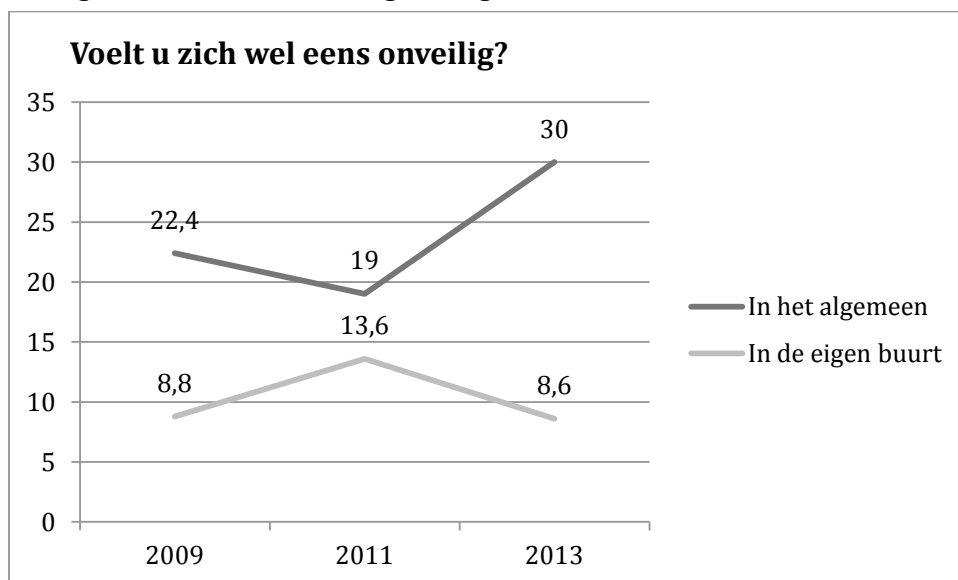
Huidige aanpak

Woninginbraken is één van de landelijke speerpunten van de politie (*high-impact-crime*) vanwege de geestelijke en soms ook lichamelijke schade die slachtoffers hiervan ondervinden. Daarnaast is het regionaal een prioriteit en ook lokaal is er focus op dit onderwerp. In 2012 heeft de politie een ondersteunend woninginbrakenteam (WIT) opgericht om meer gebruik te maken van expertise van collega's. Dit team komt eens in de twee weken bij elkaar en levert analyses, stippenkaarten en lijsten met hotshots en hotspots. Het WIT werkt met een top5 veelplegers. In 2013 waren woninginbraken voor het eerst onderdeel van het Donkere Dagen Offensief (DDO). Er is samen met de gemeente geïnvesteerd in preventie. Naar aanleiding van de toename van het aantal woninginbraken heeft een schouw plaatsgevonden. Hiernaast is extra capaciteit ingezet met behulp van het flexteam. Daarnaast wordt door de politie waar mogelijk gebruik gemaakt van social media. Ook maken burgers gebruik van Burgernet. Tenslotte zijn er burgerdiensten gedraaid om de heterdaadkracht te vergroten. Dit houdt in dat Inwoners van Haren zijn gaan patrouilleren in hun buurt en de politie informeerden zodra zij iets signaleerden. De aanpak van fietsendiefstal is moeilijk, aangezien het lastig is om dieven op heterdaad te betrappen. Wel wordt er binnen de met een lokfiets gewerkt. Dit is een traceerbare fiets, die daardoor bij diefstal naar de dader leidt. Bij de inzet van deze fietsen wordt gekeken naar de locaties waar het hoogst aantal diefstallen plaats vindt (inclusief Groningen). Op basis hiervan zijn deze fietsen nog niet Haren ingezet.

Als het gaat om de babbeltruc wordt er nu gebruik gemaakt van Burgernet en de politie plaatst waarschuwingen via de lokale media.

Thema Subjectieve veiligheid

Hier gaat het om het 'veiligheidsgevoel' van bewoners

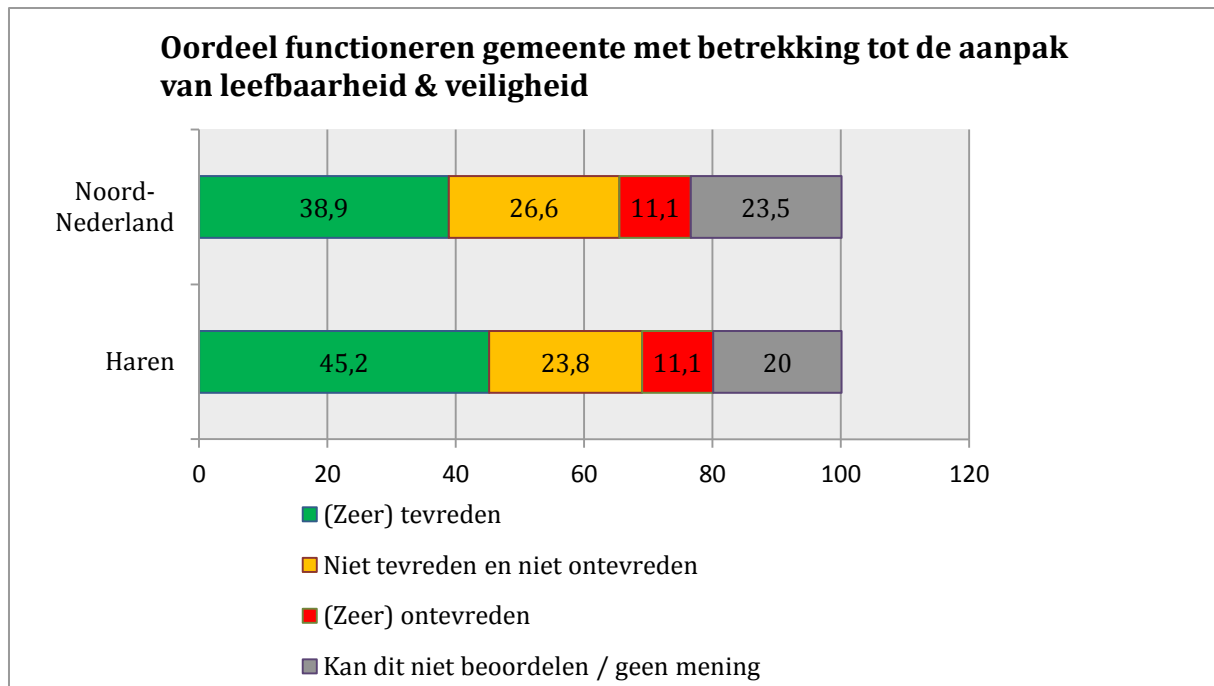

Veiligheidsmonitor, 2013

Hoofdlijn problematiek

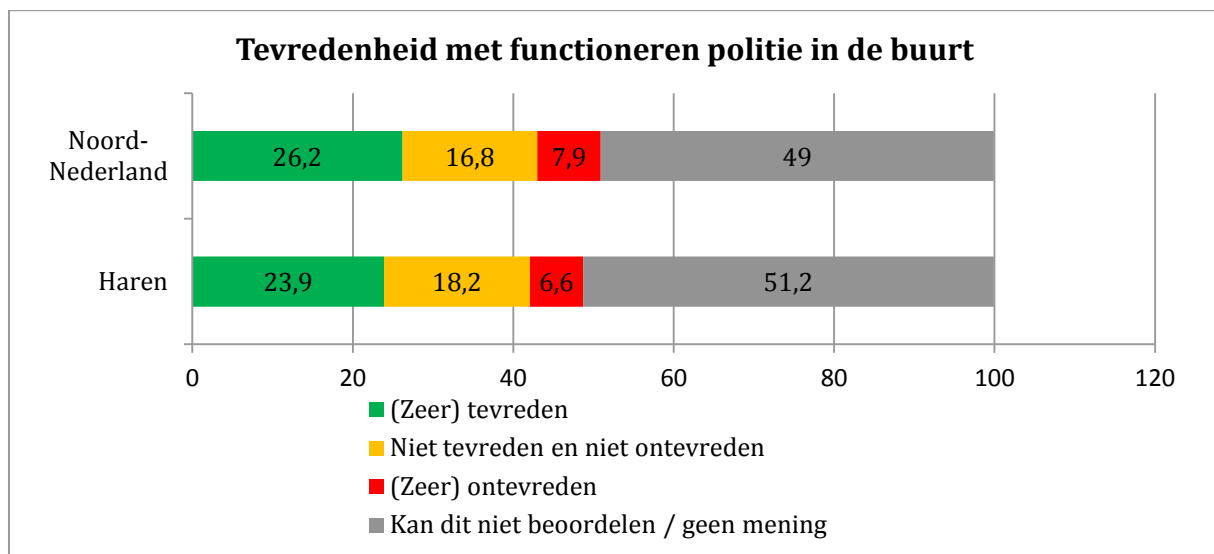
Harenaren voelen zich veiliger in hun eigen buurt dan 2 jaar geleden. De algemene beleefde onveiligheid is echter toegenomen van 19 naar 30 procent. Kennelijk voelen de Harenaren zich veiliger in hun eigen buurt, maar is daar buiten hun veiligheidsgevoel afgenomen.

In vergelijking met de rest van Noord-Nederland voelen Harenaren zich minder vaak onveilig in de eigen buurt. In Haren geeft 9% aan zich wel eens onveilig te voelen in zijn eigen buurt, in de rest van Noord-Nederland ligt dit percentage op 14%.

Waarstaatjegemeente.nl

Over het algemeen zijn de inwoners van Haren tevreden over het functioneren van de gemeente met betrekking tot de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. 45% geeft aan (zeer) tevreden te zijn met de aanpak van de gemeente, dit is iets meer dan gemiddeld in Noord-Nederland.

Waarstaatjegemeente.nl

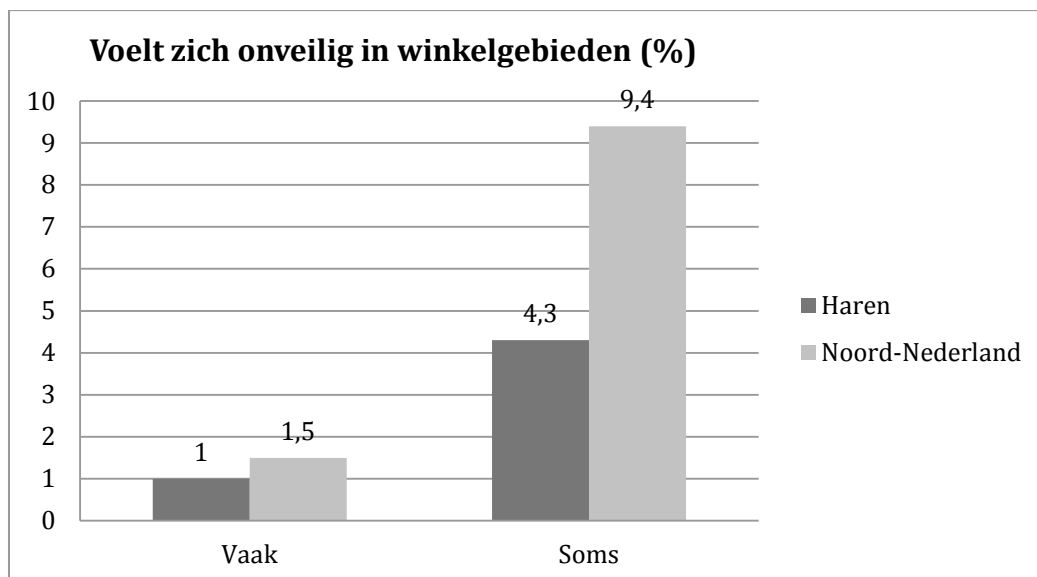
De tevredenheid over het functioneren van de politie wordt komt overeen met het beeld van Noord- Nederland. Opvallend is dat respondenten vooral aangeven dit niet te kunnen beoordelen.

1.2 Bedrijvigheid en veiligheid

Thema Veilig winkelgebied

Cijfers

indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Incidenten winkeldiefstal	Politie/BVH	15	15	16	22	16
Incidenten winkelinbraak	Politie/BVH	5	3	4	12	5

Hoofdlijn problematiek

Haren heeft een aantrekkelijk centrum met goede winkelvoorzieningen. Helaas hebben ook deze winkels te maken met winkeldiefstal. Over het algemeen vindt winkeldiefstal plaats in het centrum van Haren. Het gaat vaak om kleding, huishoudelijke artikelen en verzorgingsartikelen. (Lokale) veelplegers maken zich soms schuldig aan dit delict. In 2012 was er een toename van het aantal winkeldiefstallen. Een duidelijke verklaring is hier niet voor. In 2013 was het aantal diefstallen weer op het oude niveau. Hoewel de objectieve cijfers niet alarmerend zijn, geven de winkeliers wel aan dat er een toename is van personen die zich verdacht gedragen en die de ondernemers bezighouden met het oog op mogelijke winkeldiefstal. Dit creëert onveiligheidsgevoelens bij de ondernemers. Ongeveer vijf procent van de Harenaren voelt zich wel eens onveilig in het winkelgebied, dit ligt lager dan de rest van Noord-Nederland (11%).

Huidige aanpak

Als een verdachte van winkeldiefstal wordt aangehouden, wordt in alle gevallen een proces-verbaal opgemaakt. De politie is afhankelijk van de aangiftebereidheid van de winkelier en het feit of er beveiliging of camera's aanwezig zijn. De politie streeft ernaar altijd bereikbaar te zijn voor de winkeliers, zodat zij zo spoedig mogelijk kan kunnen optreden. Daarnaast heeft een aantal ondernemers zich

verenigd in een app groep, waarbij ze elkaar waarschuwen voor verdachte personen. De politie organiseert ook informatieavonden voor ondernemers waarbij er aandacht is voor bijvoorbeeld overvaltraining en signalen van oplichting.

Thema Veilige bedrijventerreinen

Cijfers

indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Incidenten diefstal/inbraak in bedrijven en kantoren	Politie/BVH	19	16	20	15	13
Incidenten overval	Politie/BVH	0	0	1	0	0

Hoofdpijn problematiek

De gemeente Haren beschikt over één bedrijventerrein genaamd Felland Noord. Het aantal diefstallen en inbraken zijn nagenoeg gelijk gebleven. Een gedeelte van de diefstal betreft interne diefstallen.

Huidige aanpak

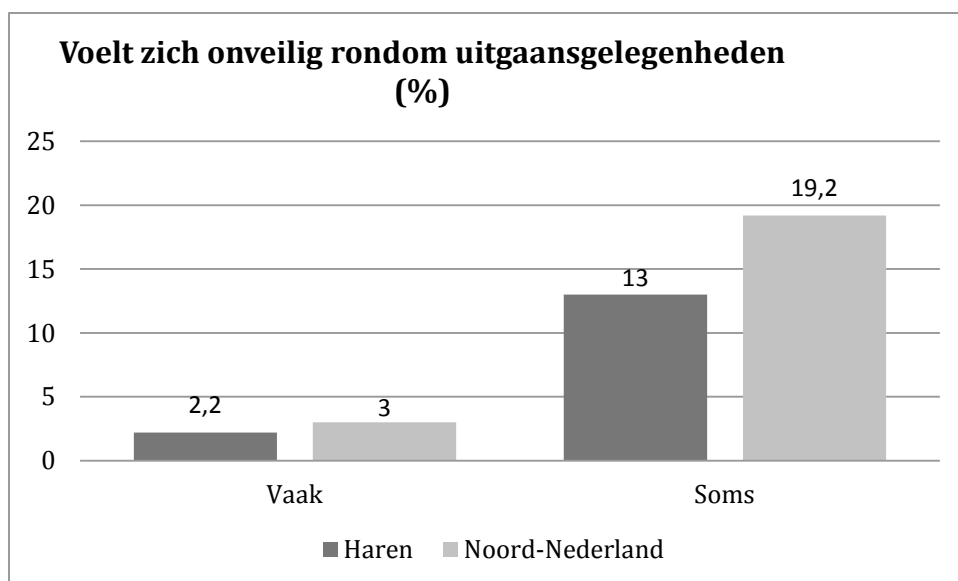
Er is momenteel geen specifieke aanpak voor het bedrijventerrein Felland Noord.

Thema Veilig uitgaan

Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect op de veiligheid: het culturele en sociale klimaat varen er wel bij. Ook zijn er economische voordelen. Maar er kunnen zich ook veiligheidsproblemen rond uitgaansvoorzieningen voordoen, zoals geweld, overlast en vernielingen (eventueel vernielingen rond de zgn. (s)looprouten

Cijfers

indicator	bron	Jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Incidenten overlast horeca	Politie BVH	21	15	12	18	14

Hoofdljn problematiek

Er is een lichte afname aan overlast van horeca te zien. 15% van de inwoners van Haren geeft aan zich wel eens onveilig te voelen rondom uitgaansgebieden, dit percentage ligt ongeveer 6% lager dan het percentage van Noord-Nederland. De politie geeft aan dat er sporadisch overlast plaatsvindt in en rondom horeca gelegenheden.

Huidige aanpak

De verhouding met de uitbaters wordt door de politie als positief ervaren.

Thema Veilige evenementen & toerisme

De thema's evenementen en toerisme zijn samengevoegd omdat deze enkele overlap kennen en slechts in beperkte mate voorkomen in de gemeente Haren.

Cijfers

indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Incidenten overlast evenementen	Politie/BVH	4	1	6	4	4
Incidenten evenementen water	Politie/BVH	5	20	1	11	8

Hoofdljn problematiek

Tijdens de georganiseerde evenementen bij horecabedrijf Kaap Hoorn komen soms klachten bij de politie binnen over geluidsoverlast.

In 2010 zien we een piek bij incidenten Water. Het Paterswoldsemeer is een publiekstrekker van formaat en zorgt bij mooi zomer- of winterweer voor een grote toestroom van recreanten. De bijbehorende overlast bestaat uit hard varen door sommige gebruikers, luidruchtige feesten, open vuren, (brom)fietsen op voetpaden, loslopende honden en andere vormen van overlast.

Huidige aanpak

In 2010 was een sterke toename in incidenten ‘water’ te zien. Dat jaar zijn veel buitenboordmotoren weggenomen rond het Paterswoldsemeer. Door de politie is het VAL-team (view-attack en lock) hierop ingezet. Ze hebben gedurende de zomermaanden een lokboot in het Paterswoldsemeer gehad. De dader(s) zijn echter niet opgepakt, het aantal incidenten is echter wel gedaald van 20 naar 1. De politie geeft handhaving van de Meerschaps-APV minder prioriteit omdat er weinig meldingen van overlast worden gedaan. Het Meerschapschap heeft nu twee BOA's, zij zijn voor 1.200 uur inzetbaar. Wel levert de politie een bijdrage als het gaat om toezicht en handhaving op het water. Voor 2012 heeft de politie capaciteit georganiseerd voor toezicht op het meer.

1.3 Jeugd en veiligheid

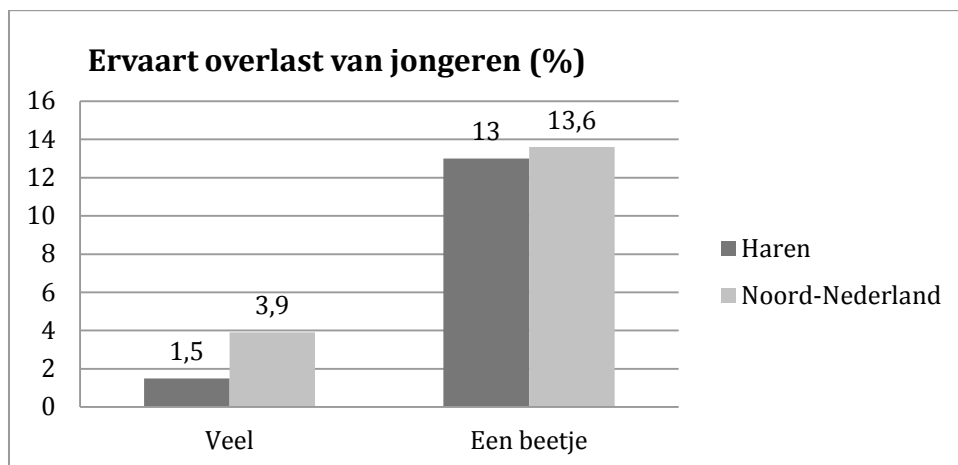
In dit veiligheidsveld staat de jeugdoverlast en –criminaliteit centraal, dit vindt voornamelijk in groepsverband plaats.

Thema Jeugdoverlast

In dit thema worden de cijfers van jeugdoverlast besproken. De highlights in de huidige aanpak worden in thema 3.2 meegenomen, omdat de aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit veel overlap kent.

indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Incidenten jeugdoverlast per 1.000 inwoners	Politie/BVH	149	75	31	67	47
Percentage overlast groepen jongeren komt vaak voor in eigen buurt	veiligheidsenquête	8		5		nb
Percentage overlast groepen jongeren komt soms voor in eigen buurt	Veiligheidsenquête	34		32		nb
Hinderlijke jeugdgroepen	Politie/shortlist		0	4	5	3
Overlastgevende jeugdgroepen	Politie/shortlist	0	0	0	0	0
Incidenten vandalisme/baldadigheid	Politie/BVH	24	18	13	11	3
Percentage slachtoffer van vandalisme	Veiligheidsenquête	13		8,5		5,2

Cijfers

Veiligheidsmonitor, 2013

Hoofdpijn problematiek

Jeugdoverlast was een van de belangrijkste prioriteiten in de vorige kadernota. De cijfers laten zien dat dit probleem sterk is teruggedrongen. Het aantal incidenten vandalisme en baldadigheid is bijvoorbeeld de afgelopen jaren sterk gedaald. Waar in 2009 nog 24 incidenten van baldadigheid of vandalisme waren, is dit in 2013 gedaald tot slechts 3 incidenten. De cijfers van de politie worden bevestigd door het percentage burgers dat aangeeft in 2013 slachtoffer te zijn geweest van vandalisme. Dat percentage is van 13 naar 5,2% gedaald. In 2012 is een piek in de jeugdoverlast te zien. Deze piek is te verklaren door Project X.

De jeugdoverlast is nog niet helemaal weg. Jongeren hebben nu eenmaal een plek nodig om samen te komen. De overlast die jongeren veroorzaken uit zich door in een groep rond te hangen, geluidsoverlast, vernielingen en rommel op straat. Incidenteel worden buurtbewoners lastiggevallen. De jeugd van Haren houdt zich graag op rond/in het Boeremapark, de Torenlaan en de Mikkelhorst. Deze aandachtslocaties zijn al jaren in beeld en behouden preventief politietoezicht. Ook jongerenwerk heeft deze locaties goed in beeld en onderneemt actie indien nodig. Dit geldt ook voor de Jeugdsozen Oosterhaar en Glimmen.

Thema Jeugdcriminaliteit

In dit thema gaat het om jeugdcriminaliteit. Wanneer we het hebben over jeugdige veelplegers, gaat het om jongeren van 12 tot en met 17 jaar die in het verleden meer dan 5 antecedenten had, waarvan 1 in het peiljaar. Bij harde kern jongeren gaat het om jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 24 jaar die in het peiljaar twee zware delicten hebben gepleegd en bovendien in het verleden drie

antecedenten kregen, en jongeren van 12 tot en met 24 die in het peiljaar tenminste drie zware delicten pleegden.

Cijfers

indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Criminele jeugdgroepen	Politie/shortlist	0	0	0	0	0
Jonge veelplegers (12-24) per 10.000 jongeren	KLPD	0	0	0	0	0
Harde kern-jongeren (12-24) per 10.000 jongeren	KLPD	4,0	0	3,9	0	
Jeugdige verdachten (12-17)	KLPD	61	48	32	31	
Aantal verwijzingen HALT	Politie/BVH		13	13	9	
Jeugdcriminaliteit komt vaak voor in eigen buurt	Veiligheidsenquête	3		0,3		Nb
Jeugdcriminaliteit komt soms voor in eigen buurt	Veiligheidsenquête	19,6		15,3		Nb

Hoofdpijn problematiek

Haren heeft geen last van jeugdige veelplegers. Het aantal harde kern jongeren per 10.000 jongeren is in 2009 en 2011 ongeveer 4. Omgerekend betekent dit dat er 1 harde kern jongere in de gemeente woonde. Het aantal harde kern jongeren per 10.000 inwoners (4) in 2011 is de helft lager dan het provinciaal gemiddelde (8). Het aantal jeugdige verdachten is de afgelopen jaren ook sterk verminderd. De terugloop van jeugdige verdachten is overal in Noord-Nederland te zien. Het OM heeft in Noord Nederland onderzoek gedaan naar de mogelijke oorzaken, maar dit heeft geen eenduidige verklaring opgeleverd. De meeste straffen worden opgelegd voor vermogensdelicten, schoolverzuim, vandalisme en vuurwerkovertradingen.

Huidige aanpak jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

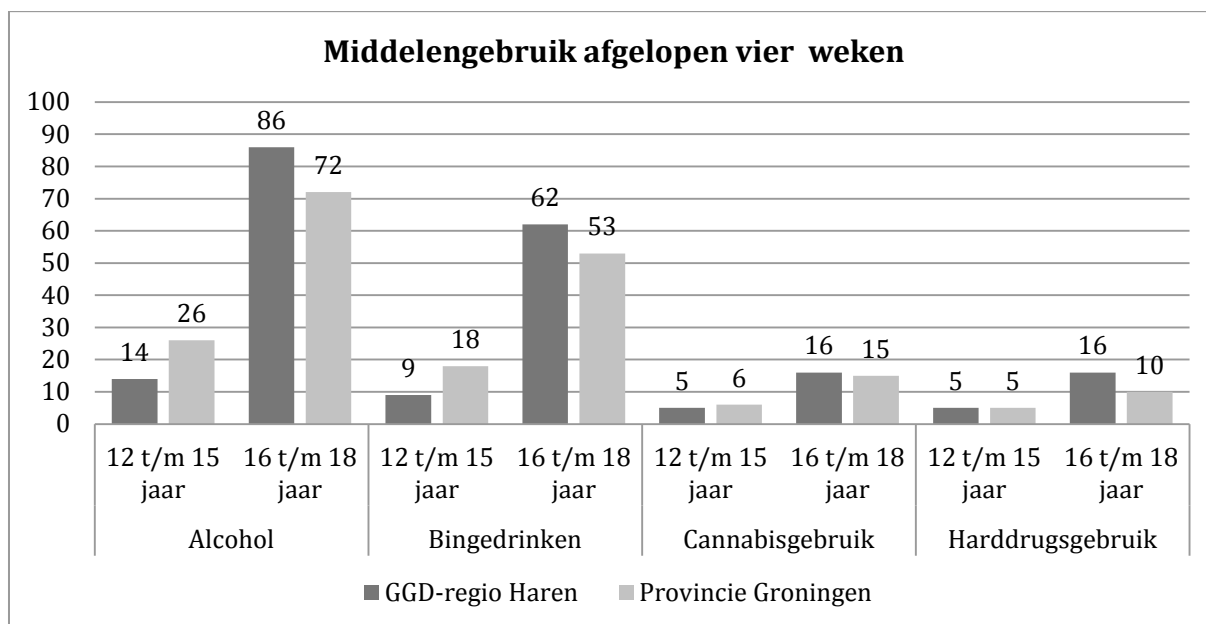
Het terugdringen van jeugdoverlast is mede te danken aan een goede samenwerking van de diverse partners. In 2009 is de gemeente Haren samen met de politie en Torion begonnen met de integrale aanpak om de overlast, baldadigheid en vernieling door jeugd aan te pakken. De politie heeft extra ingezet en meer toezicht gehouden met behulp van het flexteam. Ook is met externe financiering een coördinator jeugdoverlast door de gemeente Haren aangesteld. Begin 2011 hebben de gemeente, jongerenwerk, het dorpsbestuur van De Groenenberg en het bestuur van jeugdhonk Glimmen een convenant afgesloten met als doel de overlast van jongeren tegen te gaan. In Glimmen ging het toch weer mis, waarna de jeugdsoos is gesloten. Deze gaat nu onder strikte voorwaarden

weer open. Ook voor de jeugdsoos in Oosterhaar is een convenant afgesloten. Dit is wel succesvol.

Door het samen optrekken, door elkaar te versterken en duidelijkheid te verschaffen naar de jeugd, is er synergie ontstaan waardoor de overlast tot een aanvaardbaar niveau is teruggebracht. De externe financiering is beëindigd en daarmee de aanstelling van de jeugdoverlastcoördinator ook. Om het werk van de jeugdoverlastcoördinator te borgen is er de stuurgroep overlastcoördinatie. Deelnemers zijn de burgemeester, de wethouder jeugd, de politie, Torion. Deze stuurgroep komt twee keer per jaar bij elkaar en bespreekt de stand van zaken en bepaalt op basis daarvan of er bijstelling nodig is en welke acties daarvoor nodig zijn. Daarnaast brengen jongerenwerk en de politie de jeugdgroepen continu in beeld met de shortlistmethodiek en worden alle aandachtslocaties besproken in het Jeugd op straat (JOS) overleg. Op basis daarvan wordt een interventie gekozen. Dit varieert van het aanspreken van de groepen tot het bieden van individuele begeleiding.

Thema Jeugd, alcohol en drugs

Veel jeugdproblematiek en -overlast gaat samen met alcohol- en/of drugsgebruik. Daarnaast speelt het gezondheidsaspect een grote rol.

GGD jeugdgezondheidsenquête, 2012

Hoofdlijn problematiek

In Haren is 9% van de 12-15-jarigen binge-drinker. In dit onderzoek wordt onder 'binge-drinkers' verstaan: personen die 5 drankjes of meer per gelegenheid drinken. Dit percentage is het laagst van de overige GGD-regio's in de provincie Groningen. Het percentage binge-drinkers onder 16-18-jarigen ligt op 62%. Dat is

het hoogste percentage van alle GGD-regio's in de provincie. Overigens, bij het afnemen van deze enquête lag de leeftijdsgrens voor alcoholverkoop nog op 16 jaar. Eventuele effecten van het verhogen van de leeftijdsgrens naar 18 jaar zijn niet zichtbaar in deze cijfers. In 2010 lag het percentage 16-18 jarige binge-drinkers in 2010 lag het percentage nog op 46%, dit is gestegen tot 62% in 2012. Ook het percentage Cannabis- en harddrugsgebruik ligt in de regio Haren (in de leeftijdscategorie 16 t/m 18 jaar) hoger dan het percentage van de provincie Groningen. Onder een deel van de Harense jeugd zijn bepaalde dance events (buiten de gemeente Haren) zeer populair. Het is bij jeugdwerk bekend dat bij deze gelegenheden harddrugs wordt gebruikt. Er zijn daarnaast signalen bij de politie binnengekomen dat er rondom de scholen ook in drugs wordt gedeald. Het gaat dan met name om softdrugs.

Huidige aanpak

De drank- en horecawet is op 1 januari 2013 veranderd. Op basis hiervan heeft de gemeente Haren een preventie- en handavingsplan voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet opgesteld. In dit plan staat aangegeven dat bij de aanpak van alcoholgebruik de focus ligt op preventie en toezicht. De preventiefocus ligt op de doelgroep jongeren in relatie tot de negatieve gevolgen van alcoholgebruik op de gezondheid. De toezichtfocus ligt ook op de doelgroep jeugd, maar dan in relatie tot alcoholverstrekking door supermarkten, slijterijen, koeriersdiensten, horeca, paracommercie en alcoholgebruik in de publieke ruimte. De middelen die de gemeente daarbij inzet zijn educatie, duidelijke regelgeving en controle.

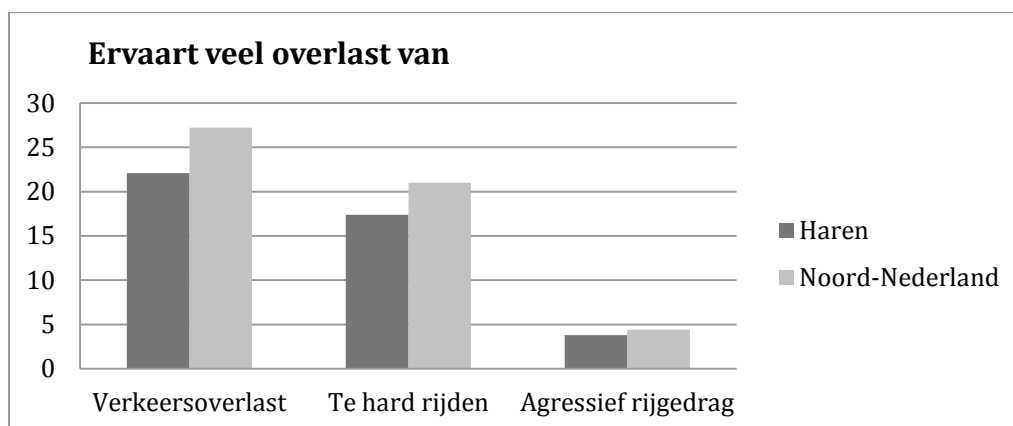
Onlangs is er een brief naar de Harener scholen gestuurd waarbij we aandacht vragen voor het toenemende middelengebruik van de jeugd en de rol die scholen kunnen spelen om dit tegen te gaan door hier actief beleid op te voeren. Dit kan bijvoorbeeld door dit op te nemen het schoolveiligheidsplan. Scholen zijn verplicht om een dergelijk veiligheidsplan te hebben. In de brief is ook gewezen op de mogelijkheden die Verslavingszorg Noord Nederland biedt ten aanzien van voorlichting. In de stad Groningen is een pilot gedraaid waarbij gekeken is naar een integrale aanpak. Gebleken is dat dit middelengebruik in toenemende mate in- en om de school gebeurt. Het benaderen van de school is daarom een belangrijke stap in de aanpak van dit probleem. Ook de politie is alert op dit probleem en steekt veel energie in de aanpak van de mogelijke dealers.

1.4 Fysieke veiligheid

Thema Verkeersveiligheid

indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Schaalscore verkeersoverlast	Veiligheidsenquête	3,3		3,0		nb
Agressief verkeersgedrag komt vaak voor (%)	Veiligheidsenquête	6,5		6,1		nb
Te hard rijden komt vaak voor (%)	veiligheidsenquête	34,2		24,2		nb

Cijfers

Veiligheidsmonitor, 2013

Hoofdljn problematiek

In vergelijking met 2009 werd in 2011 minder verkeersoverlast ervaren, met name de ervaring met hardrijders is afgenomen. In 2009 zei nog 34 procent van de inwoners van Haren dat hard rijden voor komt in de eigen buurt, in 2011 lag dit percentage op 24%. In 2013 werd in de vergelijking met de rest van Noord-Nederland minder verkeersoverlast ervaren.

Thema Brandveiligheid

Het vergroten van de brandveiligheid is een belangrijke taak van de brandweer. Dit doet zij voornamelijk door toezicht op regelgeving. Vanaf 2015 wil de brandweer dit uitbreiden en de werkzaamheden van regel gestuurd verschuiven naar meer risico gestuurd. Dit door mensen ook bewust te maken van onveilige situaties. De brandweer gaat dit doen onder de noemer 'brandveilig leven'. De focus ligt bij de categorie 'woningen'. De brandweer kan bij deze categorie geen toezicht houden aangezien hier geen wettelijke basis voor is. Dit is wel de categorie waar de meeste slachtoffers vallen. Door bewustmaking kan hier veel veiligheidswinst behaald worden. Een manier om dit te doen is door voorlichting over brandveiligheid in woningen aan leerlingen van groep 7 en 8. Kinderen fungeren dan als ambassadeurs voor veiligheid. Een andere doelgroep waar focus op ligt, is die van de ouderen. Door de vergrijzing, de hogere levensverwachting en het kabinetsbeleid zullen ouderen langer thuis blijven wonen. Hierdoor ontstaat het risico dat er meer branddoden zullen vallen. De gemeente Haren is een sterk vergrijzende gemeente en loopt daarmee ook meer risico op een toename van het aantal slachtoffers.

Huidige aanpak

Het brandveilig leven is een nieuw concept van de brandweer. Het vergroten van de brandveiligheid gebeurt in de huidige situatie door toezicht op regelgeving.

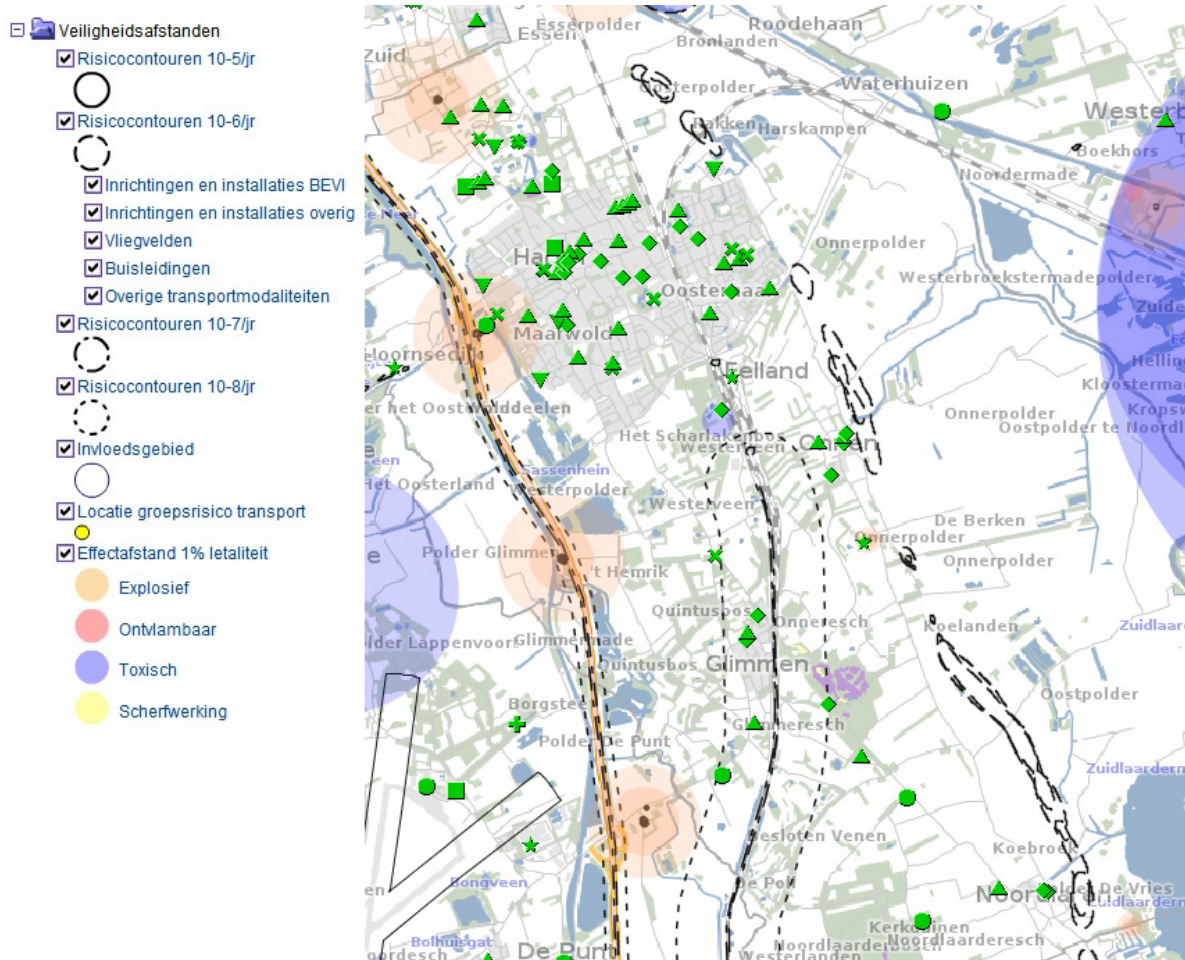
Thema Externe veiligheid & Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Bij externe veiligheid gaat het om risico's die veroorzaakt worden door de opslag of het transport van gevaarlijke stoffen. Onder gevaarlijke stoffen worden verstaan: brandbare stoffen, stoffen die kunnen exploderen en toxische stoffen. Als bij het vervoer of de opslag van deze stoffen iets fout gaat en deze stoffen vrijkomen kunnen de gevolgen zeer groot zijn.

Cijfers

Indicator	bron	jaar			
		2010	2011	2012	2013
Incidenten externe veiligheid	Politie/BVH	5	1	4	2
Incidenten mbt flora en fauna	Politie/BVH	21	24	35	16
Incidenten bedrijfsafval en -opslag	Politie/BVH	0	2	1	2
Incidenten overige milieufeiten	Politie/BVH	3	0	1	1

Voor het schrijven van deze paragraaf is gebruik gemaakt van de Risicokaart. Op deze kaart zijn alle locaties aangegeven die gevaarlijke stoffen opgeslagen hebben.

Hoofdlijn problematiek

Op bovenstaande kaart zijn de risicocontouren (stippelijntjes), de effectafstanden van mogelijk explosief/ toxisch gevaar (gekleurde cirkels) en de kwetsbare objecten (groene tekens) afgebeeld. In het risicocontour zijn twee verschillende kansen verwerkt: de kans dat er daadwerkelijk een zwaar ongeval of ramp, zoals het ontsnappen van een gevaarlijke stoffen, plaatsvindt én de kans dat een persoon daadwerkelijk overlijdt als gevolg van dit ongeval. Bij een risicocontour van 10-6/jr is de kans dat er daadwerkelijk een zwaar ongeval plaatsvindt 1 op de miljoen. Binnen dit contour mogen geen kwetsbare objecten (gebouwen waarin zich veel of kwetsbare mensen in bevinden) staan, zoals verzorgingstehuizen en hotels. Binnen de gemeente Haren bevindt zich een buisleiding en drie LPG stations met een risicocontour van 10-6/jr. Binnen deze risicocontouren bevinden zich geen kwetsbare objecten. Naast de drie LPG-stations die explosief gevaar kunnen veroorzaken, bevinden zich drie gasdrukregel en -meetstations binnen de gemeente. Daarnaast is er het spoorwegemplacement, waar zich vervoersstromen van benzine, propaan, ammoniak, waterstoffluoride en acrylonitril bevinden. Tot slot bevinden zich drie opslagplaatsen waar een, zeer minieme, opslag is van chloorbleekloog (Scharlakenhof & sportcomplex BEA) en propaangas (recreatiepark Onnerstaete).

De rampen- en crisisbestrijding ligt per 1 januari 2014 bij de Veiligheidsregio.

Huidige aanpak

Voor de benzinestations heeft de brandweer aanvalsplannen. Daarnaast heeft de gemeente frequent contact met de veiligheidsregio over de rampen- en crisisbestrijding.

1.5 Integriteit en veiligheid

Thema Polarisatie en radicalisering

Cijfers

indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Incidenten terreurdaden/dreiging	Politie/BVH	0	0	0	0	0
Incidenten discriminatie	Politie/BVH	0	1	1	1	0

Hoofdpijn problematiek

In 2010-2012 is elk jaar één aangifte gedaan van discriminatie, in 2013 zijn er geen incidenten geweest. Er zijn geen aanwijzingen dat burgers in de gemeente Haren in verband gebracht kunnen worden met radicalisering of polarisatie.

Onnenstaete in Onnen is gewijzigd van een procesopvanglocatie (POL) naar een asielzoekerscentrum (AZC). Het AZC biedt opvang aan maximaal 480 mensen, afkomstig uit verschillende landen (vooral Syrië) en met verschillende gezinssamenstellingen. De inwoners van Onnen reageren overwegend positief op de komst van de asielzoekers en de verandering van de status van een POL naar een AZC. In het dorp worden regelmatig activiteiten georganiseerd voor en samen met bewoners van Onnenstaete. Het college vindt het belangrijk dat dit zo blijft en dat elke vorm van mogelijke maatschappelijke onrust wordt voorkomen, zodat er voor zowel de asielzoekers als de inwoners van Onnen een goede leefsituatie is. Ervaringen elders leren dat een (ogenschijnlijk klein) incident gemakkelijk kan escaleren en daarmee onrust kan veroorzaken. Het is daarom belangrijk hierop steeds bedacht te zijn.

Een ander aandachtspunt vormt eventuele radicalisering van bewoners van het AZC. Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen dat dit dreigt te gebeuren in Onnenstaete. Elders is dit wel het geval geweest, daarom is dit landelijk een aandachtspunt en wordt zowel regionaal als nationaal gemonitord.

Huidig beleid

Het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) is verantwoordelijk voor het AZC. Zij monitort voortdurend wat er speelt binnen en rondom het AZC en houdt toezicht.

Daarnaast zijn er korte lijnen tussen de gemeente, het AZC en de politie en hebben zij frequent contact met elkaar. Op deze wijze kunnen zij potentiële incidenten vroegtijdig opsporen en actie ondernemen. De inwoners van Onnen zijn hierbij ook een belangrijke partner. Met een vertegenwoordiging van hen is vijf keer per jaar en op afroep een bijeenkomst om de stand van zaken te bespreken. Voor het AZC zelf is ook een calamiteitenplan en een communicatieplan opgesteld.

Thema Georganiseerde criminaliteit

Bij dit thema gaat het om vormen van georganiseerde criminaliteit die zich manifesteren in gemeente Haren en die in bepaalde mate gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen en beschikkingen. Sprake kan zijn van verwevenheid van onder- en bovenwereld en van 'witwassen'. Te denken valt aan drugshandel en mensenhandel.

Cijfers

indicator	bron	jaar			
		2010	2011	2012	2013
Incidenten drugshandel	Politie/BVH	1	4	2	10
Incidenten wapenhandel	Politie/BVH	3	0	2	3
Hennepkwekerijen opgerold	Politie/BVH	1	1	3	1
Aantal BIBOB-toetsen	gemeente	0	0	0	0

Hoofdpijn problematiek

Het afgelopen jaar is een toename te zien in het aantal incidenten van drugshandel. Er komen signalen bij de politie binnen dat er in de omgeving van scholen wordt gehandeld in drugs. Door de gemeente Haren zijn de afgelopen jaren geen BIBOB-toetsen aangevraagd.

Huidige aanpak

Onlangs is er een brief naar de Harener scholen gestuurd waarbij we aandacht vragen voor het toenemende middelengebruik van de jeugd en de rol die scholen kunnen spelen om dit tegen te gaan door hier actief beleid op te voeren. Dit kan bijvoorbeeld door dit op te nemen het schoolveiligheidsplan. Scholen zijn verplicht om een dergelijk veiligheidsplan te hebben. In de brief is ook gewezen op de mogelijkheden die Verslavingszorg Noord Nederland biedt ten aanzien van voorlichting. In de stad Groningen is een pilot gedraaid waarbij gekeken is naar een integrale aanpak. Gebleken is dat dit middelengebruik in toenemende mate in- en om de school gebeurt. Het benaderen van de school is daarom een belangrijke stap in de aanpak van dit probleem. Ook de politie is alert op dit probleem en steekt veel energie in de aanpak van de mogelijke dealers.

Thema Veilige publieke taak

Naast medewerkers bij de politie, worden ook andere werknemers met een publieke taak soms geconfronteerd met geweld en agressie. Voor het bestrijden van geweld tegen werknemers met een publieke taak is het landelijk programma Veilige Publieke Taak (VPT) ontwikkeld. De gemeente Haren heeft voor de eigen organisatie een agressieprotocol waarin beschreven staat wat de gemeente wel/niet accepteert en hoe er gehandeld dient te worden mocht er zich een incident hebben voorgedaan. Deze komt overeen met de adviezen vanuit het landelijk programma VPT. Het agressieprotocol is recent opnieuw vastgesteld door het Management Team van de gemeente. Daarnaast heeft de gemeente de regierol op het gebied van veiligheid en dient zij in die rol organisatie met een publieke Taak en heeft zij hierin een voorbeeldfunctie.

Thema Informatieveiligheid en ambtelijke bestuurlijke integriteit

De gemeente is bezig met het opstellen van een handboek informatieveiligheid. Deze wordt in 2015 doorontwikkeld. Er zijn verder geen signalen dat er problematiek heerst ten aanzien van de ambtelijke bestuurlijke integriteit. Mochten er zich incidenten voordoen, dan neemt de gemeente passende maatregelen.